

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.1.5.2024

Andrzej Bętkowski
Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
Urząd Marszałkowski Województwa
Świętokrzyskiego
al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zmienne zgodnie z treścią uchwały Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli
nr KPK-KPO.441.42.2024 z dnia 21 marca 2024 r.

P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. – wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego.

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego (dalej UMWS lub Urząd), al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Andrzej Bętkowski Marszałek Województwa Świętokrzyskiego od 22 listopada 2018 r. (dalej: Marszałek).
<i>Podstawa prawna</i>	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Jerzy Stachowiak, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr LKI/12/2024 z 8 stycznia 2024 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-2)</p>

II. Cel i zakres kontroli

<i>Cel kontroli</i>	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez Urząd dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego.
<i>Zakres kontroli</i>	Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku analizy wykorzystania i rozliczenia powyższej dotacji. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.</i>

III. Ocena kontrolowanej działalności²

<i>Ocena ogólna</i>	Finansowanie staży podyplomowych odbywało się zgodnie z zasadami określonymi w umowie zawartej pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Marszałkiem Województwa Świętokrzyskiego. Środki zabezpieczone w umowie oraz aneksach do niej były wystarczające do realizacji przewidzianych na rok 2023 staży podyplomowych. Dotacja została rozliczona w sposób prawidłowy, jednakże środki nie zostały wykorzystane w całości do końca 2023 r. Łączna kwota środków podlegająca zwrotowi przez Marszałka wyniosła 361 155,84 zł. Z tej kwoty, 19 809,36 zł zwrócono po upływie wyznaczonego w umowie terminu.
---------------------	---

¹ Dz.U. z 2022 r. poz. 623.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej, stosuje się ocenę w formie opisowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie z zakresu administracji rządowej dotyczące organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego

Opis stanu faktycznego

Wojewoda Świętokrzyski (dalej: Wojewoda) pismem z 21 października 2022 r. przekazał informację o wysokości dotacji na zadanie z zakresu organizacji, finansowania i zapewnienia warunków odbywania stażu podyplomowego przez lekarzy na kwotę 7 415 000 zł⁴.

W związku z otrzymaną informacją Marszałek zwrócił się z wnioskiem o zwiększenie dotacji do kwoty 16 113 000 zł, jednakże na etapie planowania nie został on uwzględniony przez Wojewodę i umowa pomiędzy Marszałkiem a Wojewodą w sprawie określenia wysokości środków na sfinansowanie w 2023 r. staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów oraz sposobu i trybu ich przekazywania i rozliczania została zawarta na kwotę 7 415 000 zł. Wnioski zgłaszane przez Marszałka zostały uwzględnione na etapie realizacji ww. umowy w aneksie nr 2 do tej umowy⁵. Ostatecznie wartość przyznanych środków⁶ do przekazania przez Wojewodę w 2023 r. wyniosła 16 910 689,22 zł.

Zmiana części budżetowej 46 Zdrowie, z której finansowane były zadania dotyczące staży podyplomowych dotacjami z budżetu państwa na część 85/26 województwo świętokrzyskie nie spowodowała utrudnień w realizacji zadania. Do czasu podpisania umowy w sprawie wysokości środków na sfinansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów z Wojewodą nie przekazywano środków podmiotom uprawnionym na realizację staży podyplomowych. Staże rozpoczęte przed 2023 r. finansowano w roku 2023 na podstawie umów zawartych z podmiotami uprawnionymi wpisanymi na listę podmiotów uprawnionych do prowadzenia staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów.

(akta kontroli str. 4, 5, 7-9, 12-17, 111, 112)

Na dzień 31 grudnia 2023 r. wykorzystano kwotę 16 569 342,74 zł, z tego przez:

- podmioty prowadzące staż podyplomowy lekarzy 15 615 274,07 zł;
- podmioty prowadzące staż podyplomowy lekarzy dentystów 823 689,22 zł;
- okręgowe izby lekarskie 29 610,00 zł;
- podmioty prowadzące szkolenia 65 837,45 zł;
- na koszty obsługi 34 932,00 zł.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Dział 851 Ochrona zdrowia, Rozdział 85157 Staże i specjalizacje medyczne, § 2210 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd województwa.

⁵ Zapisy umowy umożliwiły zawarcie aneksu zwiększającego kwotę dotacji w trakcie realizacji zadania.

⁶ Po uwzględnieniu aneksów do umowy.

Liczba stażystów którzy ukończyli staż wyniosła 140 osób, w tym staż podyplomowy lekarzy – 130 osób i staż podyplomowy lekarzy dentystów – 10 osób. Łączna liczba podmiotów, z którymi zawarto umowy i przekazano środki wyniosła 29⁷.

(akta kontroli str. 217)

Umowa nr 1/2023 w sprawie wysokości środków na sfinansowanie w 2023 r. staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów oraz sposobu i trybu ich przekazywania i rozliczania zawarta w dniu 14 marca 2023 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Marszałkiem Województwa Świętokrzyskiego zawierała wysokość środków oraz sposób i tryb ich przekazywania i rozliczania, tj. wszystkie elementy wymagane art. 15i ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty⁸. Środki zabezpieczone w umowie (przy uwzględnieniu aneksów⁹) były wystarczające do realizacji przewidzianych na rok 2023 staży podyplomowych, a ich transze były przekazywane przez Wojewodę w terminach wskazanych w § 1 ust. 2 umowy. W Urzędzie został wyodrębniony rachunek bankowy dla środków przekazywanych przez Wojewodę na realizację staży podyplomowych, o którym mowa w § 1 ust. 8 ww. umowy. Wyodrębniono także ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków finansowanych z tych środków. Informacje z realizacji zadania przekazywano Wojewodzie zgodnie z terminami określonymi w § 1 ust. 3 umowy. Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i prawidłowo rozliczona. Kwoty badanej dotacji zostały wykazane przez Urząd we właściwych kwotach w sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

(akta kontroli str. 218-220)

Przekazane przez Wojewodę środki nie zostały w całości wykorzystane do końca 2023 r. Łączna kwota środków podlegająca zwrotowi przez Marszałka wyniosła 361 155,84 zł. Z tej kwoty, 341 346,48 zł zwrócono w wyznaczonym terminie¹⁰, a 19 809,36 zł oraz odsetki w kwocie 236,40 zł w dniu 31 stycznia 2024 r., co opisano szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości. Kwotę 19 809,36 zł stanowiły środki zwrócone przez dwa podmioty uprawnione do prowadzenia staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów w 2024 r. W dniu 2 stycznia zwrócono kwotę 2854,70 zł oraz w dniu 5 stycznia 2024 r. zwrócono kwotę 16 954,66 zł. Kwota odsetek zwróconych przez ww. podmioty wyniosła 3,40 zł.

(akta kontroli str. 195, 196, 201, 217, 219)

Skarbnik Województwa Świętokrzyskiego tłumaczyła nieterminowy zwrot części niewykorzystanych środków z dotacji nieuchwaleniem budżetu na 2024 r. przez organ stanowiący, tj. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego.

(akta kontroli str. 199)

Podmioty prowadzące staże podyplomowe w 2023 r. na terenie województwa świętokrzyskiego, z którymi zawarto umowy i finansowano realizację staży były wpisane na listę podmiotów uprawnianych ustaloną przez Marszałka Województwa w porozumieniu z Okręgową Izbą Lekarską.

⁷ Jeden z podmiotów prowadzących szkolenie był jednocześnie podmiotem uprawnionym do prowadzenia stażu podyplomowego lekarza.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1516 ze zm.

⁹ Do umowy zawarto cztery aneksy: nr 1/2023 z 5 maja 2023 r., nr 2/2023 z 10 lipca 2023 r., nr 3/2023 z 23 października 2023 r. oraz nr 4/2023 z 27 listopada 2023 r.

¹⁰ Zgodnie z §1 pkt 12 umowy nr 1/2023 w sprawie wysokości środków na sfinansowanie w 2023 r. staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów oraz sposobu i trybu ich przekazywania i rozliczania zawartej pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Marszałkiem Województwa Świętokrzyskiego termin zwrotu niewykorzystanej dotacji to 15 stycznia 2024 r.

Umowy zawarte z podmiotami uprawnionymi do prowadzenia staży podyplomowych oraz z podmiotami uprawnionymi do organizowania szkoleń zabezpieczały interes Marszałka jako beneficjenta a co za tym idzie również interes Skarbu Państwa. W umowach tych zawarto zapis o możliwości przeprowadzenia kontroli w zakresie celowości i prawidłowości wydatkowania przekazywanych środków finansowych oraz oceny prawidłowości dokonywania rozliczeń finansowych umowy. Ponadto w umowach zawarto zapisy o konieczności wpłaty odsetek określonych jak dla zaległości podatkowych za nieterminowe zwroty niewykorzystanych środków finansowych przez podmiot uprawniony, a także zapisy dotyczące kar umownych za nieterminowe przedkładanie rozliczeń finansowych.

(akta kontroli str. 18-37, 41-43)

Badaniem w zakresie zabezpieczenia interesu Skarbu Państwa w ww. umowach objęto zapisy 18 spośród 58 (30%) umów refundacyjnych zawartych z podmiotami organizującymi staże oraz osiem (100%) umów refundacyjnych zawartych z podmiotami organizującymi szkolenia. Objęte kontrolą umowy zawierały m.in. zapisy wskazujące na możliwość przeprowadzania kontroli w zakresie prawidłowości i celowości wydatkowania przekazanych środków podmiotom uprawnionym, czy też zapisy wskazujące na możliwość oceny prawidłowości rozliczeń finansowych. Nie zawierały natomiast zapisów wskazujących na możliwość kontroli prawidłowości realizacji programu stażu.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia UMWS wyjaśniła, że: *Umowy zawarte z podmiotami uprawnionymi do prowadzenia staży podyplomowych nie zawierały zapisów wskazujących na możliwość kontroli prawidłowości realizacji programu stażu, gdyż zgodnie z zapisami ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry kontrolę spełnienia warunków prowadzenia stażu podyplomowego oraz jego finansowania w podmiocie leczniczym przeprowadza wojewoda. Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy organizacja, finansowanie oraz zapewnienie warunków odbywania stażu podyplomowego jest zadaniem marszałka województwa z zakresu administracji rządowej. Środki przeznaczone na sfinansowanie stażu podyplomowego przekazuje marszałkowi województwa właściwy wojewoda na podstawie umowy zawartej między właściwym wojewodą a marszałkiem województwa. Z kolei art. 15n ustawy przyznaje uprawnienie do kontroli podmiotu prowadzącego staż podyplomowy – wojewodzie. Przepis ten uprawnia wojewodę m.in. do żądania dokumentacji dotyczącej realizacji programu stażu podyplomowego oraz jego finansowania. Informację o przeprowadzonej kontroli wojewoda przekazuje następnie marszałkowi województwa oraz okręgowej radzie lekarskiej.*

(akta kontroli str. 135-139, 180, 181)

Zaktualizowana lista podmiotów uprawnionych obowiązująca w roku 2023 została przekazana Ministrowi Zdrowia w wyznaczonym terminie, tj. w dniu 28 marca 2023 r.

Podmioty uprawnione przedkładały kwartalne rozliczenie otrzymanych środków finansowych wraz z informacją o przyczynie dokonywanego zwrotu oraz listami obecności. Nie obowiązywały pisemne wewnętrzne procedury i wytyczne dotyczące składanych przez podmioty uprawnione rozliczeń.

Środki finansowe dla podmiotów uprawnionych przekazywano na podstawie kalkulacji środków finansowych stanowiących załączniki do umów zawartych z tymi podmiotami. Kalkulacje zawierały informacje o wysokości wynagrodzenia lekarza stażysty, wynagrodzenia za dyżury medyczne, ryczałtu przypadającego na stażystę, dofinansowania kosztów materiałów związanych z udzielaniem świadczeń (w przypadku lekarza dentystry). Weryfikacja odbywała się na podstawie

przedkładanych przez podmioty uprawnione rozliczeń finansowych w odniesieniu do zawartych w kalkulacji informacji.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia wyjaśniła, że: *Przedkładane przez podmioty uprawnione do realizacji staży podyplomowych oraz szkoleń dokumenty nie budziły zastrzeżeń, w związku z tym nie przeprowadzano kontroli w tych podmiotach.*

(akta kontroli str. 38, 49-63, 70, 76, 113)

W 2023 r. Wojewoda nie prowadził w Urzędzie kontroli dotyczącej organizowania, finansowania i zapewnienia warunków do odbywania przez lekarzy stażu podyplomowego na zasadach i w trybie określonym w przepisach o kontroli w administracji rządowej. Nie kierowano do Wojewody wniosków o przeprowadzenie kontroli w podmiotach uprawnionych do organizowania stażu, z którymi Marszałek podpisał umowy o refundację kosztów stażu.

(akta kontroli str. 181)

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że w Urzędzie nieterminowo dokonano zwrotu niewykorzystanej części dotacji w wysokości 19.809,36 zł.

Zgodnie z § 1 pkt 12 umowy nr 1/2023 w sprawie wysokości środków na sfinansowanie w 2023 r. staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyków oraz sposobu i trybu ich przekazywania i rozliczania zawartej pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Marszałkiem Województwa Świętokrzyskiego Urząd powinien zwrócić Wojewodzie otrzymane i niewykorzystane środki z dotacji w nieprzekraczalnym terminie najpóźniej do 15 stycznia 2024 r. Powyższa kwota została zwrócona dopiero 31 stycznia 2024 r. (wraz z odsetkami w wysokości 236,40 zł).

(akta kontroli str.80, 201-203)

Skarbnik Województwa Świętokrzyskiego wyjaśniła, że: (...) *Niniejsze środki nie mogły być zwrócone do budżetu państwa ze względu na nieuchwalenie budżetu na 2024 r. przez organ stanowiący, tj. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego. Zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 1 i 2 (...) ustawy o finansach publicznych¹¹, wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego oraz planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Wobec nieuchwalenia budżetu Województwa Świętokrzyskiego na 2024 r., a zatem również nieustalenia planu finansowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, do czasu podjęcia uchwały budżetowej, najpóźniej do dnia 31 stycznia 2024 r. podstawą gospodarki finansowej jest projekt uchwały budżetowej przedstawiony organowi stanowiącemu jednostki oraz przyjęty na jego podstawie projekt planu finansowego Urzędu Marszałkowskiego. W dokumentach tych nie zostały zaplanowane środki na zwrot dotacji celowej do budżetu państwa. Przedmiotowe środki zostaną zwrócone niezwłocznie po podjęciu uchwały budżetowej na 2024 r. przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego po uprzednim dokonaniu przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego stosownych zmian w budżecie Województwa.*

(akta kontroli str. 198, 199)

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Środki z niewykorzystanej dotacji celowej nie stanowią wydatków w rozumieniu art. 44 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych. Zostały one zwrócone przez dwa podmioty uprawnione do prowadzenia staży w dniach 2 i 5 stycznia 2024 r., a więc przed upływem terminu

¹¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).

określonego w ww. umowie zawartej pomiędzy Wojewodą a Marszałkiem, który ustalono na dzień 15 stycznia 2024 r. Powinny zatem zostać w tym terminie zwrócone do budżetu państwa.

Zgodnie z art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹² naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości. Dopuszczono ponadto do zapłaty odsetek.

Ocena częściowa

Finansowanie staży podyplomowych odbywało się zgodnie z zasadami określonymi w umowie zawartej pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim a Marszałkiem Województwa Świętokrzyskiego. Środki zabezpieczone w umowie oraz aneksach do niej były wystarczające do realizacji przewidzianych na rok 2023 staży podyplomowych. Dotacja została rozliczona w sposób prawidłowy, jednakże część niewykorzystanych środków z dotacji w kwocie 19 809,36 zł zwrócono po upływie wyznaczonego w ww. umowie terminu.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o terminowe zwroty niewykorzystanych środków z dotacji celowych.

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

---

¹² Dz.U. z 2005 Nr 14, poz. 114 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, 12 lutego 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

Kontroler:

Jerzy Stachowiak
Główny specjalista kontroli państwowej

/-/

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis